

Pracujete-li s nahrávkami opakovaně, žáci už budou vědět, že se mají zaměřit na zvukovou stránku projevu mluvčích. Proto lze postupovat tak, že pustíte obě nahrávky (chybnou i správnou) hned po sobě a zadáte žákům úkol, aby si zaznamenali, která z ukázek je vadná a proč, svá řešení po poslechu prodiskutovali a následně je objasnili všem. Pak se můžete zabývat podrobným rozbořením nahrávky chybné výslovnosti a jednotlivými chybami.

Ke srovnání lze využít nahrávky jednotlivých problematických slov, které se nacházejí pod textem a vždy jsou sestaveny z verze správné a nesprávné, aby bylo možno obě varianty porovnat, příp. tu správnou opakovat.

Na závěr přehrajte správnou variantu, rovněž můžete přistoupit k nácviku dle přepisu.

Poznámka k transkripci

Problematické jevy zachycujeme fonetickou transkripcí. Používáme zjednodušenou, slovanskou verzi Mezinárodní fonetické abecedy API, přičemž v nejvyšší možné míře respektujeme pravidlo, že jedné hlásce odpovídá jeden grafický znak. Dlouhé samohlásky přepisujeme běžnou diakritikou, samohlásky fonologicky krátké, ale prodloužené v pozici před pauzou, značíme dvojtečkou za grafémem. Pro standardní výslovnost samohlásek používáme běžné znaky, pouze pro naznačení otevřené výslovnosti zavádíme znaky [ɛ̃], [ɪ̃], [ɔ̃]. Redukovanou výslovnost samohlásky přepisujeme znakem [ə]. Pro znělé ekvivalenty hlásek c a č používáme znaky [ʒ], [ʃ]. Ráz značíme znakem [ʔ], hlásku pravopisně zaznamenanou jako *ch* přepisujeme ve shodě se standardy API jako [x]. Slabikotvorné souhlásky označujeme svíslou čárkou pod grafémem, neznělé ř kroužkem pod grafémem. Další znaky jsou identické se standardní psanou podobou, používáme tedy [d], [ň], [ť] apod.

Reportáž o lidových písních

Ve slyšeném textu najdete výslovnostní chyby, řekněte, jaká je správná podoba, a určete, jakým procesem slyšené chyby vznikly:

Nedávno jsem viděla film o lidových písních. Jméno už si nepamatuju. Paní v tom filmu povídala hlavně o roce osmnáct set v Evropě. Podle mě není hezcí reportáž, a to už jsem viděla reportáže o přírodě i o kultuře. V tom filmu byly i děti tančící v krojích. Bylo vidět, jak si ten tanec užívají a mají z něho radost. Úplně nejvíce se mi líbilo, když tam nějakí chlapi přes šedesát zpívali o pivu. Jeden z nich byl dokonce bezzubý. Ještě si vzpomínám, že tam pak byly asi čtrnáctileté slečny, které stály v okně a zpívaly. Bylo to prostě hezké.

Reportáž 

Nedavno sem viděla film o lidových písních. Méno usi nepamatuju. Pani v tom filmu poídala hlavně o roce osmnáct vevropě. Podle mě neni heščí reportáž, a to už jsem viděla reportáže o přírodě i o kultuře. V tom filmu byly i děti tančící v krojích. Bylo vidět, jak si ten tanec užívají a mají z něho radost. Úpe nejví ce mi líbilo, dyž tam ňací chlapi přešedesát zpívali o pivu. Jeden z nich byl dokonce bezubý. Eště si spomínám, že tam pak byly i štrnástílaté slečny, keré stály vokně a zpívaly. Bylo to prstě hezké.